

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۹	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲ (غائبین)		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	بارم
------	--------	------

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب ب) صفحه سفیدی باز می کرد و ارتجالاً انشایی می ساخت.	۰.۵
۲	تفاوت معنایی واژه «گشتن» را در ابیات زیر بررسی کنید. الف) گر کام دوست گشتن سعدی ابست باک نیست ب) شمع را باید از این خانه به در بردن و گشتن اینم حیات بس که بمیرم به کام دوست تا به همسایه نگوید که تو در خانه مایی	۰.۵
۳	در کدام گزینه، تمام واژه ها اهمیت املائی دارند؟ الف) نیلگون - شبان - حیاط - رعیت - صدر - حاذق ب) فاتح - نیاکان - عظمت - د - فارغ - خودرو - معبر	۰.۲۵
۴	املائی درست واژه ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله (لعیمی / لئیمی) کریمی کرد. ب) آنکه غفلت بر احوال وی (قالب / غالب) و عجز در افعال وی ظاهر بود، سرگردان چپ و راست می رفت. ج) فلق، محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت (گذارده ای / گزارده ای)	۰.۷۵
۵	در گروه کلمات زیر، چهارغلط املائی وجود دارد، آن ها را بیابید و درست هریک را بنویسید. زائر نامدار - ضجر و مصادره - معاصی منکر - مؤزن مسجد - موزع خالی - دوات و جوهر - لحو و لعب	۱
۶	برای واژه «قضا» یک «هم آوا» بنویسید.	۰.۲۵
۷	در کدام گزینه، هر دو نوع «واو» (ربط - عطف) دیده می شود؟ الف) الهی، عاجز و سرگردانم، نه آن چه دارم، دانم و نه آن چه دانم، دارم. ب) او کیف بزرگی به دست داشت و به خرید می رفت و برمی گشت.	۰.۲۵
۸	نقش دستوری ضمیر پیوسته (متصل) را در گزینه های زیر بنویسید. الف) خدایش بیامرزده که هر کسی از آن جا که هست، یک گام، فراتر آید. ب) گفتمت چون در حدیثی، گر توانی داشت هوش	۰.۵
۹	با توجه به الگوی داده شده، گروه اسمی را کامل کنید. گروه اسمی هسته اسم وابسته صفت وابسته مضاف الیه جامعه	۰.۵
۱۰	در بیت: «با همه جرّم امید، با همه خوفم رجاست الف) «جمله مرکب» در کدام مصراع دیده می شود؟ ب) جمله وابسته (پیرو) را در بیت مشخص کنید. گر درم ما مس است، لطف شما کیمیاست»	۰.۵
۱۱	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید. به خون گر کشی خاک من دشمن من بجوشد گل اندر گل از گلشن من	۰.۵

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۹	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲ (غائبین)		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	بارم
------	--------	------

۱۲	کاربرد معنایی پسوند « ک » در واژه « خورجینک »، با کاربرد آن در کدام گزینه، یکسان است؟ (الف) چون آن درمک ها پیش او نهادم در ما نگریدست. (ج) تا باشد که ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد. (ب) پرید از شاخکی بر شاخساری (د) از بهای آن درمکی چند، سیاه، در کاغذی کردم.	۲۵/۰
----	---	------

۱۳	نقش دستوری واژه های مشخص شده در کدام گزینه یکسان است؟ (الف) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام (ج) سال بعد با رسوایی شکست خورد. (ب) اما برایمان شکوه و درخشش به ارمغان می آورد. (د) گرد و غبار جاده ها زیاده سبک شده بود. (۱) الف و ب (۲) ب و د (۳) ب و ج (۴) الف و د	۵/۰
----	--	-----

۱۴	نوع حرف « را » در جمله زیر را بنویسید. « تو را بهتر آید که فرمان کنی »	۲۵/۰
----	---	------

۱۵	نوع ترکیب (وصفی / اضافی) را مشخص کنید. (الف) پلاسی مندرس (ب) گروه کوهنوردان	۵/۰
----	---	-----

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶	مؤثرترین شیوه ای که مولوی در مثنوی معنوی از آن بهره می گیرد است.	۲۵/۰
----	--	------

۱۷	نام نویسنده کدام اثر، درست و کدام نادرست نوشته شده است؟ (الف) گوشواره عرش: موسوی گرمارودی (ب) سه پرسش: آندره ژید (ج) اخلاق محسنی: محمدبن منور درست ☐ نادرست ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	۷۵/۰
----	---	------

۱۸	با توجه به قسمت های مشخص شده، «استعاره» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران / ای مسافر دیرین بر روی خار و درد	۵/۰
----	---	-----

۱۹	با توجه به موارد قسمت الف، آرایه های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (قسمت ب یک مورد اضافی است.)	۱/۵																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(الف) چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من</td> <td>(۱) سجع</td> </tr> <tr> <td>(ب) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه، که از ناله مرغان چمن در طرب است</td> <td>(۲) ایهام</td> </tr> <tr> <td>(ج) گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف</td> <td>(۳) جناس</td> </tr> <tr> <td>(د) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد</td> <td>(۴) حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>(ه) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس</td> <td>(۵) استعاره</td> </tr> <tr> <td>(و) آن که بر دینار دسترس ندارد، در همه دنیا کس ندارد</td> <td>(۶) حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۷) اغراق</td> </tr> </tbody> </table>		الف	ب	(الف) چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من	(۱) سجع	(ب) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه، که از ناله مرغان چمن در طرب است	(۲) ایهام	(ج) گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	(۳) جناس	(د) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد	(۴) حس آمیزی	(ه) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس	(۵) استعاره	(و) آن که بر دینار دسترس ندارد، در همه دنیا کس ندارد	(۶) حسن تعلیل		(۷) اغراق	
الف	ب																	
(الف) چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من	(۱) سجع																	
(ب) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه، که از ناله مرغان چمن در طرب است	(۲) ایهام																	
(ج) گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	(۳) جناس																	
(د) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد	(۴) حس آمیزی																	
(ه) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس	(۵) استعاره																	
(و) آن که بر دینار دسترس ندارد، در همه دنیا کس ندارد	(۶) حسن تعلیل																	
	(۷) اغراق																	

۲۰	آرایه درست را از داخل کمانک، انتخاب کنید. (الف) صداقت / شیرین ترین لبخند بر لبان اراده توست (مجاز / حس آمیزی) (ب) تا کی به بوی عنبرین زنجیر زلف سرکشت / آشفته پویم در به در، دیوانه گردم کو به کو (حسن تعلیل / ایهام)	۵/۰
----	---	-----

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۹	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲ (غائبین)		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	بارم
۲۱	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. الف) مگر در ریاضی که کمیتش لنگ بود ب) سر و موی او از در افسر است	۰.۵
۲۲	جاهای خالی را با مصراع مناسب، کامل کنید. الف) ب) بداندیش را آتش خرمن اند	۰.۵
۲۳	بیتی از شعر « دلیران و مردان ایران زمین » بنویسید که قافیۀ مصراع های آن « عزم و رزم » باشد.	۰.۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۲۴	معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
الف	و در آن دستی نازک داشت.	۰.۲۵
ب	من این را از روی طبیعت کشیده ام .	۰.۲۵
ج	بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.	۰.۵
د	تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری.	۰.۵
ه	سپر بینداخت و از میدان بگریخت.	۰.۵
و	مپندار این شعله افسرده گردد.	۰.۵
ز	برآشفته سهراب و شد چون پلنگ چو بدخواه او چاره گر بُد به جنگ	۰.۷۵
ح	روزکی چندی سخن کوتاه کرد / مرد بقال از ندامت آه کرد	۰.۷۵
۲۵	بیت زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ « شاد و بی غم بزی که شادی و غم / زود آیند و زود می گذرند » الف) هر شادی که بازگشت آن به غم است، شادی مشمر. ب) اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن.	۰.۵
۲۶	مفهوم مناسب هر گزینه را از داخل کمانک انتخاب کنید و کنار آن بنویسید. (یک مورد مفهوم، اضافی است) ارزشمند بودن معشوق و ابراز ارادت به یار - افتخار به بخت و اقبال خود - ناتوانی از درک بزرگی و عظمت - ناپایداری دولت و خوشبختی الف) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد ب) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم صبا نگه دارد ج) چندان تناووری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد	۰.۷۵
۲۷	بیت: « من ایرانیم آرمانم شهادت / تجلی هستی است جان کندن من » بیانگر چه مفهومی است؟	۰.۵

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۱	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۹	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲ (غائبین)		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	بارم
۲۸	آیه شریفه: « وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ » با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ الف) آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند. ب) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.	۰.۲۵
۲۹	با توجه به ابیات: « کار پاکان را قیاس از خود مگیر جمله عالم زین سبب گمراه شد الف) منظور از «ابدال» چه کسانی هستند؟ ب) از نظر شاعر، علت گمراهی جمله عالم چیست؟	۰.۷۵
۳۰	جمله: « ای کاش عظمت در نگاه تو باشد » را با سروده زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید. « چشم ها را باید شست، جور دیگر باید دید. »	۰.۵
۳۱	درک و دریافت خود را از سروده زیر بنویسید. « ای که ردای حسین بر دوش و خورشید کربلا را در بر داری »	۰.۵
۳۲	عبارت زیر، بر کدام گزینه تأکید دارد؟ « برای من، خواندن این که شن ساحل ها نرم است کافی نیست، می خواهم پاهای برهنه ام این نرمی را حس کند. » الف) عقل گرایی (ب) تجربه شخصی (ج) توجه به احساس و عاطفه (د) علم اندوزی	۰.۲۵
	۴	
۲۰	جمع نمره	پیروز و سرافراز باشید.

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: فارسی ۱
تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۹	پایه: دهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲ (غائبین)

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	الف) اندوه، غم ۲۵٪ / ص ۹ ب) بی درنگ، بدون اندیشه سخنگفتن یا شعر سرودن ۲۵٪ / ص ۱۲۰	۰.۵
۲	الف) نابودکردن، از بین بردن ۲۵٪ / ب) خاموش کردن ۲۵٪ / ص ۴۰	۰.۵
۳	گزینه ب ۲۵٪ / ص ۶۱	۰.۲۵
۴	الف) لئیمی ۲۵٪ / ص ۵۲ ب) غالب ۲۵٪ / ص ۱۷ ج) گزارده ای ۲۵٪ / ص ۳۱	۰.۷۵
۵	زجر و مصادره - مؤذن مسجد - موضع خالی - لهو و لعب هر مورد ۲۵٪	۱
۶	غذا / غزا ذکر یک مورد ۲۵٪ / ص ۱۲۶	۰.۲۵
۷	گزینه الف ۲۵٪ / ص ۶۶	۰.۲۵
۸	الف) مفعول ۲۵٪ / ب) متمم ۲۵٪ / ص ۴۸	۰.۵
۹	اهداف این جامعه ۵٪ / اهداف مهم جامعه یا هر مثال درست دیگر ۳۴٪	۰.۵
۱۰	الف) مصراع دوم ۲۵٪ / ب) درم ما مس است ۲۵٪ / ص ۷۹	۰.۵
۱۱	دشمن من، اگر خاک من را به خون بکشی ۲۵٪ / گل اندر گل از گلشن من بجوشد (می جوشد) ۲۵٪ / ص ۸۳	۰.۵
۱۲	گزینه ب ۲۵٪ / ص ۶۱	۰.۲۵
۱۳	گزینه ۴ (الف و د نقش مسند) ۵٪	۰.۵
۱۴	حرف اضافه (برای) ۲۵٪ / ص ۱۱۵	۰.۲۵
۱۵	الف) ترکیب وصفی ۲۵٪ / ب) ترکیب اضافی ۲۵٪ / ص ۱۳۶	۰.۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۶	تمثیل ۲۵٪ / ص ۱۱۵	۰.۲۵
۱۷	الف) درست ۳۳٪ / ب) نادرست ۱۴۸٪ / ج) نادرست ۱۱۷٪ هر مورد ۲۵٪	۰.۷۵
۱۸	خار ۲۵٪ / استعاره از رنج و سختی ۲۵٪ / ص ۱۳۷	۰.۵
۱۹	الف) استعاره (۵) / ب) حسن تعلیل (۶) / ج) جناس (۳) / د) ایهام (۲) / ه) اغراق (۷) / و) سجع (۱) هر مورد ۲۵٪	۱/۵
۲۰	الف) حس آمیزی ۲۵٪ / ص ۱۵ ب) ایهام ۲۵٪ / ص ۴۹	۰.۵
۲۱	الف) ضعیف بود ۲۵٪ / ص ۱۲۴ ب) ظاهر او نشان می دهد که شاهزاده و شایسته پادشاهی است ۲۵٪ / ص ۱۰۴	۰.۵
۲۲	الف) که اینان ز آب و گل دیگرند ۲۵٪ / ب) خدنگی گران بر دل دشمن اند ۲۵٪ / ص ۱۰۹	۰.۵
۲۳	فلک در شگفتی ز عزم شماس است ۲۵٪ / ملک آفرین گوی رزم شماس است ۲۵٪ / ص ۱۰۹	۰.۵
ادامه پاسخ در صفحه دوم		۱

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: فارسی ۱
تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/۲۹	پایه: دهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲ (غائبین)

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۲۴	معنی آیات و عبارات:	
الف	در آن کار مهارت داشت. ۲۵. / ص ۶۴	۲۵. /
ب	با استعداد ذاتی خودم کشیدم. ۲۵. / ص ۱۲۳	۲۵. /
ج	انسان های بزرگ با هر اتفاق حق یا باطلی، متغیّر و عصبانی نمی شوند. ۵. / ص ۱۸	۵. /
د	تا متواضع و فروتن نباشی ۲۵. / به خدا نزدیک نمی شوی ۲۵. / ص ۷۸	۵. /
ه	تسلیم شد ۲۵. / و از میدان مبارزه فرار کرد. ۲۵. / ص ۱۲۲	۵. /
و	(ای دشمن) تصوّر نکن که عشق و علاقه من به وطن ۲۵. / خاموش شود و از بین برود. ۲۵. / ص ۸۲	۵. /
ز	سهراب خشمگین شد و مانند پلنگ حمله آورد ۲۵. / زیرا دشمن او ۲۵. / در جنگیدن مهارت داشت. ۲۵. / ص ۱۰۳	۷۵. /
ح	طوطی چند روز (به مدت کوتاه) ۲۵. / سخن نگفت ۲۵. / مرد بقال از پشیمانی آه می کشید. ۲۵. / ص ۱۱۳	۷۵. /
۲۵	گزینه الف ۵. / ص ۲۰	۵. /
۲۶	الف) ناپایداری دولت و خوشبختی ۲۵. / ص ۳۹ (ب) ارزشمند بودن معشوق و ابراز ارادت به یار ۲۵. / ص ۴۷ (ج) ناتوانی از درک بزرگی و عظمت ۲۵. / ص ۳۳	۷۵. /
۲۷	براساس آیه ۱۶۹ سوره آل عمران، و لا تحسبنّ الذین قتلوا فی سبیل الله..... اعتقاد به این که کسانی که در راه خدا کشته شده اند نمرده اند بلکه در نزد پروردگارشان روزی می خورند. (اعتقاد به شهادت طلبی و جاودان و زنده بودن شهیدان) ۵. / ص ۸۲	۵. /
۲۸	گزینه ب ۲۵. / ص ۵۲	۲۵. /
۲۹	الف) مردان کامل، مردان حق ۲۵. / (ب) به دلیل مقایسه های نابه جا و ظاهری و قضاوت نادرست ۵. /	۷۵. /
۳۰	در هر دو به تغییر نگرش انسان نسبت به جهان خلقت توصیه شده و این که با بصیرت و آگاهانه به جهان پیرامون خود بنگرد ۵. / ص ۱۴۳ یا: نگاه عاسقانه و پر مهر بر پدیده ها داشتن و توجه به زیبایی های معنوی جهان	۵. /
۳۱	فرهنگ شهادت طلبانه و شیعی مردم لبنان و پیروی از امام حسین (ع) ۵. / ص ۱۳۸	۵. /
۳۲	گزینه ب ۲۵. / ص ۱۴۳	۲۵. /
۲		
۲۰	جمع نمره	۲۰
« همکاران ارجمند، خدا قوت! لطفاً به پاسخ های درست و مشابه نمره اختصاص دهید.»		